

ŠVIESA

JORNAL LITUANO
 „Šviesa-Luz“
 Orgão de Comunidade
 Lituana de SÃO JOSÉ

Redakcija ir Administracija:
 MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
 Telefonas 2-6252.
 Caixa Postal. 4-118.

Atkankomasis Redaktorius
 Jesus Saborido Montanes

METAI V

SÃO PAULO, 1939 M., MAIO - GEGUŽĖS 13 D.

Nr. 19 (190)

Kaune laimėjo teisingumas

Naujas planas Palestinos ginčui išspręsti

Anglai, matydami, kad niekšp arabų negali nuraminti, notarė patenkinti jų reikalavimus. Bus visai radikaliai išspręstas arabų klausimas. Anglai tariasi su prancūzais įsteigti didelę arabų valstybę, į kuria įeitų Palestina ir Transjordanija, o taip ir Prancūzijos mandate esanti Syrija. Mažumoms, kaip žydams, syrams, armenams ir kitiems būtų garantuotos kultūrinės teisės. Si arabų valstybė būtų nepriklausoma, tačiau Anglija su Prancūzija rūpintųsi jos saugumo reikalais, naudotųsi jos uostais savo karo laivams ir neleistų priešingoms įtakoms plėstis krašte. Zydai, aišku, labai priešingi šiam planui, tačiau anglai neranda kitokio būdo painingam Palestinos klausimui išspręsti.

Didelė afera Rio

Rio policija atidengė didelę aferą. Aštuoni neva prekybininkai nusikraudė visą pusantro šimto firmų tiesiog milšiniškom sumom pinigų. Darydavo taip: imdavo prekes iš urmo sandėlių išsimokėtinai ir jas už pigią kainą, bet jau pinigais, parduodavo kitiems. Kai reikėdavo išpirkti vekselus, nebūdavo kam, nes vienas pasirašydavo vekselus, kitas prekes imdavo, trečias jas parduodavo, ir t. t. Ši įmonė turi atėkų ir São Paulo.

Salario minimo

Rio jau nustatytas salario minimo mažiausias atlyginimas darbininkui, žemiau kurio džiaudžiama mokėti. Šis salario minimo yra toks: mėnesiui 240 milreisų. Mėnuo skaitomas 200 darbo valandų. Tuo būdu valandai išeina 1\$200.

Pergalės paradas Madride

Nuo gegužės mėn. 12 iki 22 dienos šis anijoje lyg ir šventė, nes šiame laikotarpyje buvo didžiulio grožio paradai, išvykta su šventiniais t. vokiečių ir foralio. Šventė pasidėliota į Burgos į Madridą. Daryti paradą Madride nuo gegužės mėn. 10 dieną. Jame dalyvavo daugiau kaip 100 000 žmonių, ir 100 000 karo lėkėjų.

Idomios vokiečių spaudos žinios

Georingo, Vokietijos ministrai pirma ko, laikraštis «Esener Nationalzeitung» rašo, kad Lenkija davusi Vokietijai suprasti, jog ji pasiryžusi ginti žinti Dancigą ir koridorų Vokietijai, jei Vokietija nespriešinsianti Lietuvos okupavimui, per kurią Lenkija pasidarysianti sau išėjimą į jūrą. Vokiečių laikraštis pažymi, kad su tuo Vokietija niekad nesutiksianti.

Per ištus dvylika metų iš Lietuvos atvažiavę Kolonijos lietuviai šviesi ir kultūrinti žmonės neparodė prierašumo įšėivijai nė jos reikalu suprātmo. Išėivija jiems rūpėjo tik tiek, kiek jos vardu galima buvo asmeniškos naudos pasigauti. Išėivyravo bandeirantės diktatūra, kuri visiškai priešėė Kolonijos apą ir diktatoriškai ėmė elgtis su Kolonijos švietimo židiniais—mokyklomis, jas pavėrsdama tik savo siauros grupelės interesu įrankių Lėidui ir Kolonijos lietuvėjų atmintin giliai istrigų faktai sako, kad lietuvėis ir lietuvėjų išėivėjų organizacijos jose pasijuto svetimesni įnamiai, negu svetimieji, ir visiškai nebūyo pagėidaujami, o jei atsilankydavo, neretai mūšų «kultūrintojai» užrakindavo jų duris. Tai vadinosj lietuviškumo palankymas.

Kildavo dažnai balsų prieš toki savo tautos reikalų išdavimą. Deja, kas išdriso viešai tiesą pasakyti, būdavo tuo ar kitu būdu sudorojamas. Steponaitis, Korsakas, Nalivaika, Tomasevičius ir dar eilė nekaitų aukų yra įrodymas tam, kas aukščiau pasakyta.

Bandeirantė laikėsi propaganda. Tiesiog idealiai buvo suorganizuotas iš

pūstų žinių rašymas į Kauną. Kai būdavo reikalo, į ten važinėdavo ir jų žmonės «tarnybos reik. lais». Sunku tiesiog tikėti, kokio niekšingo melo apie mūsų Kolonijos gyvenimą būdavo tenai prikalbama. Pagaliau, išėisėmė Kolonijos kantrybė. B. L. O. Centras pasiūlė DULR-u atsiųsti objektėvų stebėtoją, kad tas vietoje iširtų padėtį ir rastų negerovių šaknį.

Atvyko p. R. Skipitis. Visi jį ir jo vizitą atėimė. Patriotas, proto ir širdies žmogus teikė iš pat pirmos dienos vilėjų, kad bus pertvarkyti mūsų kolonijos reikalai.

Pasjekusios žinios sako, kad savo nusistatymą jis atkakliai siekia palaipsniui įgyvendinti. Kronikoje mes rašome apie eilę svėjkų reformų, kurios jau įvykdytos ir kurių Kolonija laukė nesulaukdama ligi šiolėi. Tenka manyti, kad tos reformos bus išvestos ligi galo, nes nebedaug jau ir trūksta. Kolonija lengviau atėsidus. Laisvosios Lietuvos pavyzdžiu, ji nauju užsidegimustos darban, nes negarbingo bandeirantės sindikato slogutis jos užsimojimų daugiau nebetramdys. Bandeirantė jau istorijos dalykas. Iš to belieka tik kartus atėimėms ir pamoka kitiems.

HITLERIS TRAUKIASI ATGAL ...

Esame kitoj vietoj rašę apie Popiežiaus pasiūlymą sušaukti penkių konferenciją vokiečių—lenkų ir Viduržemio jūrų konfliktams išspręsti. Hitleris Vatikaniui atsakė neigiamai. Girdi, lenkų—vokiečių gėčas negresia suardyti Europoje tulkos. Tai reiškia, kad prieš Lenkijos tvirtą pasiryžimą gintis Vokietija traukiasi atgal. Hitleris ima tik

taf tas žemes, kurias jam geroju duoda. Klekviecas juk taip darytų.

Visi kratosi vokiečių

Iš Aigipto išėremiti keli vokiečių laikraštėininkai. Jie šnipinėjė ir lenkų gertems aigiptiečių santykiams su Mezopotamija. Vokiečių visas pasaulis nenkenčia dėl jų akipleišikumo.

LIETUVIAI KATALIKAI! TAI JŪSU DŽIAUGSMAS IR PASIDIDŽIAVIMAS!

Lietuvių Rymo—Katalikų Svento Juozapo Bendruomenės to paties vardo mokykla Villa Zelinoj, Sesėlių Pranciškiečių vedama. Atvaizde—Sesėlės Vyresnėsios M. Julijos «studentai». — Šią mokyklą lanko 101 mokinys ir ji savo didumu yra antroji Kolonijos mokyklų eilėje. Mums teko patirti, kad netrukus bus pradėta naujų mokyklos rūmų statyba. Mokykla Villa Zelinojė busianti 6 kompl.

Pamaldos

Ši sekmadienį, Gegužės m. 14 d.,
 Pamaldos bus:
 VILLA ZELINOJ
 8 val. ryto šv. Mišios.
 11 val. — Suma.
 GEGUZINĖS pamaldos šiokįdieniais prasidės 7 val. vakaro.
 — Ateinantį Ketvirtadienį, Gegužės 18 d., šeštinių — Kristaus Dangun įžengimo šventė.
 Pamaldos bus tik 9 val. ryto.
 * * *
 Sv. Antano do Pary bažnyčioj suma 11 val.
 * * *
 VILLA ANASTAZIJOS lietuviams pamaldos 8½ val. ryto.
 * * *

EVANGELIJA V SEKMADIENIUI PO VELYKU

Jono 16, 23—30
 Anuo metu Jėzus tarė savo mokytinams: Iš tikrųjų, iš tikrųjų, sakau jums: ko tik prašysite Tėvą mano vardu, jis jums duos. Iki šiolėi jūs nieko neprāšėte mano vardu. Prašykite ir gausite, kad jūsų džiaugsmas būtų pilnas. Tai aš jums kalbėjan prilyginimais. Ateina valanda, kada jau nebe prilyginimai: jums kalbėsiu, bet aiškiai sakysiu jums apie Tėvą. Tą dieną jūs prašysite mano vardu; aš nesakau jums, kad aš prašysiu už jus Tėvą, nes pats Tėvas myli jus, dėl to, kad jūs mane mylėjote ir tikėjote, jog aš nuo Tėvo išėjau. Aš išėjau iš Tėvo ir atėjan pasaulį; vėl pa Beku pasauli ir einu pas Tėvą. Jo ma kvitimai jau tarė: Štai dabar aš tui kalbi ir lebašakau jėkio prilyginimus. Mes žino me, kad nereiklin jog kas tėvo klausytų; todėl mes tikime, kad to esi nuo Dievo išėgys.

Netempta padėtis lenkų --vokiečių pasieny

Lenkų administracija įsakė 300 vokiečių išskelti iš pasienio į Lenkiją, kadangi jie buvo įteriami turėję ryšius su vokiečių šnipinėjimo agentais. Lenkai laikosi griežtai su vokiečiais ir traukdami kiekvieną neramumų kelėją. Iš kitos pusės pranešama, kad į Dancigą iš Vokietijos perėję apie 30.000 vokiečių. Jie, kaip manoma esant reikalui, kels mieste neramumus ar rengs sukilimą prieš lenkus.

Litvinovas bus susaudytas?

Iš viešų vitrinų ir kitų viešų vietų įsakyta pašalinti buv. užsienų reikalų komisaro Litvinovo paveikslai. Tada rodo, kad Litvinovas patoko didelėn Stalino nemalonėn. Iki šiolei vis tiek kurių atvaizdai būdavo išimami iš apyvartos, buvo susaudyti. Ar toks likimas laukia ir Litvinovo, kuris turį milžinišką nuopelną Sovietų diplomatijai?

Svarbiausia Litvinovo klaida buvo pradėtas paktas su Anglija. Mat, per jį Rusija galėjo būti įtraukta į karą. Stalinas tuo nepaprastai bijo, kadangi svarbiausias jo rūpestis kaip nors išlaikyti valdžioje. Gi pradėjus karą, kiltų tuojau revoliucija krašto viduje. Rusijai svarbiausia problema dabar — kaip nors išlaikyti režimą viduje. Dėl to ir tarptautinės politikos sunkenybės jai, atrodo, visai nesvarbios.

Kad Litvinovas pašalintas tik dėl anglų — rusų pakto, matyti iš to, jog rusai anglų pasiūlymą jau atmetė.

POTEMKINAS --- UŽSIENIU REIKALŲ VICEKOMISARAS

Litvinovui išėjus iš užsienų reikalų komisarijato, tenai varoma intensyvi valymo akcija. Paskirtas taip pat naujas ir vicekomisaras — Potemkinas, buv. pasiuntinys Rumunijoje.

Užsienų reikalų komisaro paskirtas Stalino ištikimiausias asmuo ir jo giminaitis Molotovas. Tuo Stalinas tariasi apsisaugojęs trockistų opozicinės įtakos.

Italijos---Vokietijos karinė sąjunga

Paskutiniu metu buvo pastebimas italų nepasitenkinimas vokiečių politikos aktyvumu ir jų ekspansija, kuri ankščiau ar vėliau bus pavojinga pačiai Italijai. Buvo imta kalbėti net apie galimą italų—prancūzų susitarimą. Išgirdę tai, vokiečiai nerimo. Jie bijojo prarasti klusnų jų interesų gynėjų Italiją. Be to, pasitraukus vokiečių—lenkų santykiams ir Skandinavijos valstybėms atmetus Hitlerio pasiūlymus, vokiečių diplomatija ieškojo kokios nors paguodos užsieniuose. Dėl to vokiečiai priėmė prie sienos italus, kad šie pasirašytų su jais karinę sąjungą, kuri galėtų išgąsdinti lenkus ir kitas valstybes. Tokia sąjunga ir buvo pasirašyta. Italija išstatė save į balsų pavojų. Kilus Vokietijos — Lenkijos karui, demokratinis blokas puls dabar pirmausia Italiją ir ją neabejojamai netrukus sugrįžus iš jūrų pusės ir iš oro. Tada bus atviras kelias iš pietų ir į Vokietiją. Toki planai yra nustatyti anglų ir prancūzų generalinių štabų. Tuo būdu gubiai vedama Vokietijos diplomatija traukia lėdugnėn Italiją, kuriai grįžti atgal jau nebėra kelio.

Pietuslavijos flirtas su Italija

Buvusioji Prancūzijos sąjungininkė, Mažosios santarvės narys Pietuslavija, prancūzų pastangomis atstatyta apginkluota ir visap ekonomikai remta, galutinai nuo savo senosios biculės nusigrįžo ir susidėjo su Italija ir Vokietija. Jau apie tai mes esame daug anksčiau rašę. Sudraskius Cekoslovakiją, pietuslavams buvo aišku, kad Prancūzija nėra pasiryžusi savo sąjungininkų užsistoti, ir dėl to pasuko kita kryptimi, kuri jai atrodė esanti saugesnė. Antradienį regentas princas Paulius su vyriausybės ir kariuomenės vadais išvyko į Italiją, kur, be abejo bus svarbių pasitarimų. Prancūzija savo svarbų sąjungininką Centro Europoje gali laikyti jau galutinai prarastą. Kiek vienas nusiplauna tai, ka pasisėjo.

Generolas St. Raštikis Varšuvoje

Antradienį Lietuvos kariuomenės vadas generolas Stasys Raštikis atvyko į Varšuvą. Stotyje jį sutiko Lenkijos kariuomenės generalinis inspektorius maršalas Rydz — Smigly ir daug kitų aukštųjų generalinio štabo karininkų.

Sio vizito metu gen. Raštikis turės pasikalbėjimų su Lenkijos kariuomenės ir politikos vadais, aplankys ginklų fabrikus ir dalyvaus manevruose, kaip stebėtojas.

Sąryšį su šiuo vizitu užsieniuose buvo pakleista gandų kad taip Lietuvos ir Lenkijos būsianti pasirašyta karinė sąjunga. Lietuvos oficialūs sluoksniai šiuos gandus atšaukė. Tenka pasitebėti, kad apie šį vizitą vietos vokiečių spauda jau rašė prieš Velykas ir mes taip pat savo skaitytojams esame apie tai pranešę. Vokiečių buvo skelbiama, kad tarp Lietuvos ir Lenkijos jau per Velykas ar tuojau po Velykų būsianti sudaryta karinė unija.

Nežinome tikro šios kelionės tikslo. Iš viso, tai yra pirmas oficialus Lietuvos vizitas Lenkijai po santykių atnaujinimo. Tačiau šiuo metu paties kariuomenės vado lankymasis, turint galvoj tarptautinę situaciją ir Vokietijos — Lenkijos paastrėjusius santykius, mums atrodo, yra daugiau, negu paprastas mandagumo vizitas. Ne mūsų reikalas šis Lietuvos vyriausybės žygis vertinti. Mes tik galime pažymėti kad jei apie Karinę sąjungą su Lenkija Lietuva negalvoja, tai šia vizitas gali visai be reikalo įpykinti vokiečius. Jei tokia sąjunga manoma sudaryti

(mes linkę manyti, kad taip), tada viskas parėina nuo tolmesnės politinės raidos. Kilus karui, Lietuvai, be abejo, tektų pats pirmasis smūgis ir pats skaudžiausias. Tačiau, jei demokratinis blokas išsilaikytų toks, koks jis yra suprojektuotas, vokiečiai su italais karą neabejojamai pralaimės ir mes būtume nugalėtųjų eilėse. Tia tuo atveju tektų gal ir vėl iš naujo už savo nepriklausomybę kariauti, kadangi lenkai geruokai neapleisų Lietuvos. Kai silpnas ir teisingas žmogus turi reikalo su dviem vaginiais, kiekvienu atveju jam grėsiną pavojai. Kad ir kažin ką lenkai Lietuvos kariuomenės vadui kalbėtų saldižiausiais žodžiais, mes visi žinome, kad jie nuo amžių nieko gero Lietuvai nevelija. Štai, turim jau antri metai diplomatinius santykius, lenkai Lietuvoje turi plačiausias teises, o Vilnijos lietuviai, kaip vilko, taip ir tebevelka žiauriosios vergijos našlą. Tada, be abejo, nerodo geros lenkų valios ir nuo širdumo santykiuose su Lietuva. Vėlygi, perėitų metų ultimatumo dienomis lenkai nesitenkino iš pietų ir rytų Lietuvai ginklais grąsinti, bet jų karo laivai iš Gdynės išplaukė į mūsų pajūrį, į Klaipėdą. Gi prieš ultimatumo įteikimą jų diplomatai tarėsi su Vokietijos karo ministru Goeringu. Tokios lygiai taktikos lenkai laikėsi ir Cekoslovakijoje draskymų dienomis: be kitų grobuonių, jų puolė ir Lenkija. Tuo būdu lietuviai neprivalėtų niekad už miršti išmintingo posakio: Neik su vėliniu obuoliu — paliksi be obuolių ir be maišelio.

ISPANIJOJE

Paskutiniu metu Ispanija jau išėjo iš Europos reikalų dėmesio centro, kuriame ji buvo pusrėčių metų. Galimėjęs naminių karą, generolas Franco turi dabar naują uždavinį — atstatyti sugriautą Ispaniją ir nustatyti vidaus gyvenimo santvarką, o taip pat ir santykius su kitomis valstybėmis. Tai, be abejo, ne vienos dienos darbas. Skaidluojama, kad atstatyti visam kraštui truks nemažiau dešimties metų ir pareikalas tiesiog pasakiškų sumų. Tačiau Ispanija yra labai turtingas savo kasyklomis ir ekonominiams sunkumus nugalės nesunkiai. Kiek sunkiau gali būti dėl politinės linijos nustatymo taikos metu. Kariuomenės diktatūra pastoviam gyvenimui netinka, kadangi ji visur traldo piliečių pažangą.

Ispanijoje yra keltos dabartinį režimą remiančios grupės, kurios dėl tolmesnės valdymo formos nesutaria. Karlistai norėtų grąžinti į sostą buv. karaliaus Alfonso XIII sūnų Joną. Falangistai norėtų diktatūros Italijos ar Vo-

kietijos pavyzdžiu. Katalikai siekia korporatyvinės santvarkos, kokia yra Portugalijoje. Taigi, į kur pasuks gen. Franco, dar nežinia. Karas Ispanijoje laimėtas dar tik fronte, bet visuomeninis gyvenimas reikalauja nemažesnės revoliucijos. Be jos ir ginklų pergalė būtų tuščias dalykas.

Šiomis dienomis Ispanija pasitraukė iš Tautų Sąjungos. Mat, Tautų Sąjunga visą laiką palaikė vyriausybinius. Bet ar Ispanija dėsia prie fašistinio bloko ir Romos — Berlyno ašies, dar nežinia. Prieš tai protestuoja ypač katalikai. Nors Ispanija tai ašiai jokios realios naudos nė negalėtų duoti, kadangi yra labai karo išvarginta ir už svetimus interesus neis kariauti.

Aiškėja, kad italų legionieriai bus atšaukti iš Ispanijos, kai tik gen. Franco priims Madride pergalės parada, kuriama ruošiamasi su didžiausiu uolumu. Tada Prancūzija grąžins Ispanijai vyriausybinius ir ten išvežtus turtus. Laivus (107) jau grąžino.

Pijaus XII intervencija taikai išsaugoti

Politisnis Europos gyvenimas vis labiau niakstosi. Po Hitlerio kalbos ir Becko atsakymo visiems aišku, kad Dancigo klausimas gali būti išspręstas tik ginklu. Gi ginklu pradėjus Europoje spręsti bet kurį klausimą, tuojau į sprendimą turėtų įsikišti ir tiesioginiai nesuinteresuotos valstybės, kadangi kiekvienas kraštas yra tiesiog apraizgytas įvairių karinių unijų tinklo. Tuo būdu stengiamasi Europoje neleisti naudėti pirmajam šūviui, kadangi jį neįsaulkamai sektų karo prapliupimas.

Ir, štai, ateina netikėta žinia, kad naujo tarpininkavimo tarp tautų imasi Popiežius Pijus XII. Jis pakvietė į Vatikaną penkių didžiųjų valstybių: Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos, Italijos

ir Lenkijos atstovus konferencijos, kuri turėtų išspręsti Dancigo ir Viduržemio jūrų problema, ir tuo būdu garantuoti ilgesniam laikui taiką Europoje.

Kaip šis Popiežiaus pasiūlymas bus suvoktas, sunku pasakyti. Vargu kas iš to beiešis, nes karo ištroškę diktatoriai nenori nieko girdėti apie tarybas ir taiką. Tačiau Katalikų Bažnyčia nusipelnė visų pagarbos ir dėkingumo už pastangas atitolinti nuo pasaulio naujas baisias skerdynes, kuriose turėtų žūti milijonai nekaltų jos vaikų.

Hitleriai kvietimas buvęs iškeltas šeštadienį Apaštališkojo Nunciataus monsinjoro Orsenigo. Manoma, kad Hitleris neprisijaus Popiežiaus pasiūlymo.

Kodėl sudaryta koalinė vyriausybė

Iš tikrų šaltinių patyrėme, kokioais aplinkybėmis buvo sudaryta koalinė Lietuvos vyriausybė. Jos, mano me, bus įdomios ir mūsų skaitytojams.

Opozicija didžiųjų pavojų akivaizdoje buvo kreipusie į tuometinę vyriausybę, prašydama gelbėti valstybę nuo prazūties. Dėja, šis opozicijos šauksmas buvo veltus, kaip ir visi ankstesni bandymai. Kovo mėn. 28 dieną pas Prezidentą gavęs audienciją Kariuomenės Vadas generolas Raštikis. Jis pareiškė, kad dabar tuoj privalo būti sudaryta nauja Lietuvos vyriausybė su gen. Ceranum priešakyje. Cia pat gen. Raštikis nurodė ir kitų ministrų sąstata, koks jis dabar yra.

Tautininkams nebuvo priimtina tokia vyriausybė. Mironas, buvęs min. pirmiainkas, buvo tik ką pareiškęs, kad negali būti jokios koalinės koalicija, o tik apie konsolidaciją tautininkų partijos rėmuose. Visi, kurie nori tautos vienybės, privalo stoti tautininkų partijon ir vienybė tuo būdu bus pasiekta. Taip buvę atsakyta ir gen. Raštikiui prezidento roje. Tada gen. Raštikis davė labai riboto laiko ultima tumą ju reikalavimus priimti. Priešingu atveju pagrasino išvesias iš kareivnių Kauno įgulą ir vyriausybės pakeitimą palikti išspręsti ginklu. Nedeliamas, prezidentas pasirašė naują kabineta sutinkas pavesti sudaryti gen. Ceranui. Senoji vyriausybė sužinojo apie savo «pasitraukimą» naujajai jau pradėjus eiti savo pareigas.

Visa tautininkų partija stoji opozicijon. Per daug įžaliai pradėjus jai ignoruoti naująją padėtį Lietuvoje, buvo gen. J. Cerniaus įsakymu sulikvi duota.

Gen. S. Raštikis grįžo

Iš Varšuvos gen. S. Raštikis grįžo ketvirtadienį į Kauną. Varšuvoje davė žurnalistams pasikalbėjimą, kuriame pabrėžė savo pasitenkinimą draugiškais Lietuvos — Lenkijos santykiais kurie įstoje į visiškai geros kaimynystės vėžes. Taip pat užsiminė ir apie lenkų kariuomenę, pažymėdama gilų įspūdį, kurį jam Lenkijos armija yra padariusi. Paliešdamas savo kelionės tikslą, gen. Raštikis pažymėjo, kad šis kelionė buvusi geros kaimynystės ir mandagumo vizitas, o taip pat noras užmegzti artimesnius santykius tarp abiejų kraštų kariuomenių. Jekio politinio pobūdžio ji neturinti.

Pirmas didelis smūgis Hitleriui

Pereitą savaitę esame rašę apie Hitlerio pasiūlymą šiaurės valstybėms nepuolimo garantijų. Svedijos, Norvegijos, Danijos ir Suomijos atstovai susirinko Stokholme ir svarstė Hitlerio pasiūlymą. Visiems aišku, kad Hitleris šiuo pasiūlymu norėjo ne Skandinavijos valstybių nepriklausomybę apsaugoti, o tik izoliacijos lanką, kuri apie Vokietiją tvėrtą anglai, pramušti. Ėmus nesisekti Vokietijos diplomatijai, čia buvo manoma atsigriebti. Tačiau Skandinavijos valstybės nesidavė pagaunamos vokišku tinklu ir Hitlerio pasiūlytą nepuolimo pakta atmetė.

Vokiečiai gavo didelį smūgį. Yra dar Europoje laisvę ir teisėtumą gerbiančių kraštų.

DIDELĖ AUDRA PRANCŪZIJOJE

Toulouse apylinkėse Prancūzijoje pereitą sekmadienį perėjo nepaprastai didelė audra su liūtimis, perkūnija ir viesulu. Sunaikinta viskas, kas tik pasitaikė audrai ant kelio. Nuostolių padaryta už vieną milijoną frankų.

SUSTABDYTOS ANGLIU KASYKLOS AMERIKOJE

Sigūris Ameriką ištiko tikras anglies krizis. Mat, pasibaigė daugelio anglies bendrovų kontraktai, ir kol juos atnaujins, apie pusė milijonų darbininkų liko be darbo. New—Yorke jaučiamas didelis anglies trūkumas.

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

RASYT. IG. SEINIUI 50 METU

Vienas prieškarinės kartos lietuvių literatūros atstovas rašytojas Ignas Jurkūnas, literatūroje pažįstamas Seiniūno slapyvardžiu, balandžio 3 dieną minėjo savo amžiaus penkiasdešimt metų sukaktį.

Ignas Jurkūnas — Seiniūnų giminė 1889 m. balandžio 3 d. Seiniūnų km., Gelvonių vals., Ukmergės apsk. Pradinį mokslą šio Musninkuose, o aukštesnį — Kaune «Saulės» kursuose. Vėliau mokėsi Maskvoje Sanikavskio universitete istorijos-filosofijos fakultete.

KARO MOKYKLOS 20 METU SUKAKTIS

Šių metų balandžio mėn. 1 d. sukako 20 metų nuo P. L. P. Karo mokyklos oficialaus atidarymo ir jos pašventinimo. Pati Karo mokyklos sukaktinių minėjimo šventė atidėta rudenį išleidžiant XX kadro kariūnų ir XIV aspirantų laidas.

KARO LAIVAS «PREZIDENTAS SMETONA» ISVYKO I LIEPOJĄ

Karo laivas «Prezidentas Smetona» atvyko į Liepojos uostą, kur atliks eilinį pavasario remontą prieš vasaros plaukiojimą. Vietos karinės jūrų vado vybės ir lietuviškosios visuomenės atstovai labai nuosirdžiai sutiko laivą.

PARUOSTAS ZEMEI ĮGYTI ĮSTATYMAS

Kadangi žemė valstybei ir tautai turi ypatingos reikšmės, tai siekiama jos išsigijimą taip sutvarkyti, kad ji ne atitektų į tu rankas, kurie daugumoje jos nedirbs, verdamiesi išnuomavimais ir tuo mažai ją kultūrinami, nei kraštui žalos. Siekiama, kad kiekvienam žemės ūkio išsigijimui turi būti gautas žemės ūkio ministerio leidimas. Be leidimo įgyja žemę savivaldybės, valstybės, Zemes Bankas, už skolą, ydybomis ir panašiai. Be to, ir šiais atvejais bus smulkesnių nuostatų.

DIDELI VOKIECIU MANEVRAI

Prie Klaipėdos dabar vyksta dideli vokiečių karo laivyno ir sunkiosios artilerijos manevrai. Jų tikslas išbandyti naujai pastatytoji Klaipėdoje apsigynimo linija. Klaipėda virto Vokietijai labai svarbiu fortu tolimesniu veržimuisi į rytus.

STEIGIAMA ŪKIO TARYBA

Ministerių Taryba svarstė ūkio tarybos steigimo klausimą ir nutarė pasiūlyti finansų ministeriui paruošti atitinkamą projektą. Ūkio Taryba organizuojama ekonominiams ir finansiniams uždaviniams spręsti, kurių naujai išskyla su Klaipėdos ūkiniu.

SUORGANIZUOTOS NAUJOS MUITINĖS

Klaipėdos kraštą prijungus prie Vokietijos, laikinai sustojo ir mūsų prekybinius judėjimas per Klaipėdą. Visos ten buvusios Lietuvos muitinės nuostoje veikasios. Jų vietoje skubiai pradėta organizuoti naujas multines naujaime pasienyje. Klaipėdos uoste ir geležinkelio muitinės perkeliama į Kretingą ir prie šios muitinės jau suorganizuoti Palangos, Bajorų ir Butingės pereinamieji punktai.

Nidos muitinė perkelta į Aisėnus Silininkų — į Gargžius, Rusnės — į Naumiestį. Čia bus ir pereinamieji punktai: Degučiai, Gardamas ir Inkakliai Smalininkų ir Viešvilės muitinės perkeliama į Jurbarką. Čia pereinamieji punktai bus Pašventėnuos ir Paleikių prieplaukoj. Vėliau pereinamieji punktai bus ir Sartūninkuos, Silinėj ir Pikišiuos.

RŪPINAMASI KLAIPĖDISKIAIS PABĖGĖLIAIS

Dauguomenės klaipėdiškių lietuvių, atbėgę į D. Lietuvą, atsidarė labai sunkioje būklėje. Daugelis jų neturi ne tik darbo, bet nei pastogės, nei maisto. Todėl dabartinio metu jiems sušelpiti visoje Lietuvoje renkamos aukos. Gausiai aukoja žmonės, draugijos ir paskiriamens.

RUOSIAMAS KAUNO MIESTO PLANAS

Smarkiai augant Kauno miesto statybai ir vis gyvenant judėjimui, atsirado būtino reikalo sutvarkyti jau apsisistatčius plotus, padaryti būtinausių statybų ir planuoti naujos kvartalus ir svarbiuosius susisiekimo kelius; Kauno miesto planą rūpinamasi kuo greičiau parengti.

SODINA MEDELIUS

Jaunųjų ūkininkų Sąjungos vadovybė skatina priaugantį kaimo jauni-

mą kas pavasaris sodinti apie sodybas ir pakelėmis jaunus medelius. Per ketveris metus tuo būdu pasodinta daugiau 600.000 medelių. Šiemet medelių sodinimo vėjus — nuo pirmos gegužės — bus prarastas dar intensyviau. Medžiai turtina ir puošia kraštą. Lietuvis iš senovės mėgsta medžius. Pagonybėje gyvendami, lietuviai net šventomis kal kurias girias laikę. Jos alkais buvo vadinamos.

MAZA ZINIŲ IS LIETUVOS

Tenka pastebėti, kad pastaruojų metu iš Lietuvos labai nedaug paduodama žinių. Nežinoame, kas dėl to kaltas. Iš viso, Lietuvos informacija labai primityvi. Propagandos amžiuje reikėtų į ją daugiau dėmesio atkreipti. Nors turime savąją Eltą, tačiau, atrodo, anglų, amerikiečių, prancūzų ir kitos pasaulinės telegramų agentūros geriau ir greičiau yra painformuotos apie Lietuvos reikalus. Tai nenormalus ir šalištinis reiškinys. Dirbdama kaip ligi šiol, Elta neatlieka savo uždavinio.

VĖL PASIRODĖ GRIPAS

Pastikeitus orui, Marijampolėje vėl pradėjo siausti gripo epidemija. Šiuo kartu gripas suėmė tuos, kurie anksčiau šios ligos buvo išvengę. Nemaža serga suaugusių ir mokyklinio amžiaus vaikų. Pavasaris epidemiją išblaškys.

LENKIJOS GYVULIAI MŪSU ZOOLOGIJOS SODE

Mūsų zoologijos sodas Kaune sukauktė iš Lenkijos šių gyvulių: zebro, stumbro, elnio, spygliuotosios kiaulės ir kt.

MEDŽIU SODINIMO VAJUS

Sukviestas organizacijų ir įstaigų atstovų pasitarimas artėjančio medžių sodinimo reikalu. Nuaranta visoje Lietuvoje organizuoti medžių sodinimą. Apskritose pradės veikti komitetai, kurie vadovaus vajaus darbai valstijose, bažnytkaimiuose ir kaimuose. Žemės ūkio Ministerija tam tikslui pagamins gražių plakatų.

STATYBOS KRETINGOJE

Kretingai tapus mūsų vakarų centru, pradėta rūpintis miesto praplečimu ir aprūpinimu būtinaisom įstaigom Pirmiausia projektuojama didelė ligoninė su 800—900 lovų. Tikimasi, kad

dėl tos statybos susitars savivaldybė, Raudonasis Kryžius ir valstybė. Taip pat rūpinasi ten perkelti buvusią Klaipėdoje Vytauto D. Ginnaziją, praplešti stoties trobesius ir k.

KASMET AUGA ŪKIO GAMINIŲ EKSPORTAS

Nuo metų pradžios iki šio laiko «Pienocentras» eksportavo 1.777.609 kg. sviesto. Pernai per tą patį laiką jo buvo eksportuota 1.580.038. Taip pat daugiau eksportuota ir kiaušinių.

B LAIVYBĖS SAVAITĖ

Lietuvoje buvo surengta pavasario blaivybės savaitė. Iš daugelio vietų gauta vienodų korespondencijų, kaip praleista blaivybės savaitė. Visur susipratę žmonės pasmerkė girtuoklavimą ir girtuoklius netarė, imtis rimtų žygių su mažinti restoranų skaičių. Daug kur nutarta kreiptis tiesiog į vyriausybę, kad ji gelbėtų savo kraštą nuo paskendimo alkoholyje.

KLAIPĖDOS LAUKININKAI PASIGENDA ZEMAITIJOS DARBININKU

Klaipėdos krašto vokiečiai iki šiol vis nusiskųsdavo, kad vietiniams žmonėms atimti darba ir duona iš Lietuvos atvykę darbininkai. Tiesa, Klaipėdos mieste kasmet žiemos metu atsiranda iki poros tukstančių bedarbių, bet daugiausia tokių, kurie arba nenori, arba negali dirbti. Sudarius krašte utotai ką prieš Didž. Lietuvos darbininkus, šie dažnai būdavo pasiejami, užgauliojami bei kitaip skriaudžiami.

Vasaros metu mieste ir uoste vyks ta įvairios statybos ir kitokie darbai, kurie sūms visus esančius darbininkus. Tuo metu daugiau reikia darbininkų ir ūkininkams.

Iki šiol Didžioji Lietuva tiekė Klaipėdos miestui ir kraštui darbininkų esamam jų trūkumui papildyti. Tačiau šiemet šie ualykai yra įgavę visai kitokių kryptį. Klaipėdos mieste iš seniau išgyvenę lietuviai darbininkai patleka savo vietose. Bet pas laukininkus tarėnava Zemaitijos lauko darbininkai daugumoje atsiskakė toliau pasilikti, o naujų darbininkų visai mažai atvažiuoja. Dabar krašto laukininkai net už 50 nuosimėjų aukštesnes algas beveik negana pasisaukdyti Didžiosios Lietuvos darbininkų.

Erich Maria Remarque

TRYS DRAUGAI

Vertė F. Girdauskas

(Tasa iš 18 nr.)

Mes (ji pašaukiame. Lencas perskaito skelbimą.

— Ar tau patiktų toks automobilis?

— Automobilis? — klausia Jupas. Aš nusijuokiu.

— Aišku, automobilis — burtėli Gotfridas — manai, šiaudinė baidyklė.

— Ar jis turi ketvirtą greitį, iš viršaus reguliuojama paskirtomąjį velėną ir hidraulinius stabdžius? — teiraujasi Jupas visai nesijaudindamas.

— Aygalvil! Aš kalbu apie Cadillacą — šnypščia Lencas.

— Negalimas daiktas — atsako Jupas ir išsišiepia nuo ausies ligi ausies.

— Dabar turi, Gotfrida, sako Kesteris — matai, kokia šių laikų romantika.

— Nešdinkis prie savo siurblio, Jupa, tu prakeiktas dviesimtojo amžiaus vaikas.

Nusiminęs Lencas pranyksta dirbtuvėje, kad, be poetinės nuotaikos, duotų skelbimui daugiau ir techninės atramos.

Porai minučių praslinkus, statga kiemo vartuose pasirodo vyresnysis inspektorius Barsigas. Jį priima labai pagarbiai. Jis buvo reikšmingas vyras, inžinierius, «Phönix» draudimo bendrovės tarnautojas, paskirstęs mašiną į auto taisyto dirbtuves. Mūsų santykiai su juo buvo švelnūs. Inžinierius — buvo kietas kaip šėtonas, bet drugių kolekcionierius — minkštas lyg sviestas. Turėjo didelį peteliškių rinkinį. Mes jam kartą padovanojom storą naktinį dragį, kuris įskrido į mūsų dirbtuvę. Vos gyvulėlį įteikėm, Barsigas pasidarė švelnus ir taikus. Buvo tai «virusio galva» peteliškė, labai retas egzempliorius, kurio kaip tik jo rinkiniui trūko. Jis mūsų neužmiršo ir kuo met tik būdavo galima, taisymsus stūda mo mums. Užtat mes gaudėme kiekvieną kandį, kurį tik pasisekdavo nu-

tyverti.

— Vieną «vermatą», ponas Barsigas? — pasiūlo Lencas tik grįžęs.

— Nė lašo alkoholio prieš vakarą — atsako Barsigas — mano geležinis principas.

— Principus reikia laužyti, kitąp jie pasidaro neįdomūs — tęsia Gotfridas ir paduoda stiklą — už visų naktinių drugių sveikata!

Barsigas momentą svyruoja.

— Jei taip, negaliu jums atsiskakytį — ir paėmęs išgeria — bet paskui reikės dar ir už visas mažutes «jaučio akeles»...

Jis juokiasi patenkintas, lyg būtų ką nors dviprasmiškai mažių mažiausia apie moteris pasakęs.

— Matot, neseniai atradau naują rūšį. Su plaukuotais ušeliais.

— Po velnių — sako Lencas — dėmesio! Jūs esate pionierius ir jūsų vardas bus įrašytas į gamtos istoriją.

Išgeriamė dar po stiklą už plaukuotus ušelius. Barsigas nusišluosto

burną.

— Turin jums gerą naujieną. Jūs galite paimti Fordą. Direkcija sutiko perleisti taisyti jums.

— Karališka — sako Kesteris — mums tai labai pravers. O kaip ten mūsų kredito reikalai?

— Irgi leista.

— Nesumazino?

Barsigas mirtėli akį.

— Pradžioje jie norėjo, bet pagaliau...

— Po pilną stiklą už «Phönix» bendrovę — sako Lencas, — ir pripila dar po vieną.

Barsigas atsistoja ir atsiveikina.

— Pagalvokit tik sako jis išėdamas — moteris, kuri važavo Fordu, prieš pora dienų mirė. Ji buvo tik susipiausiųsi. Tikriausiai, nutekėjo per daug kraujo.

— Kokto ji amžiaus?

— Trisdešimt ketverių metų atsa-

(Tasa 4-tam puslapy.)

PETRONĖLĖ DRAUGELYTĖ

Kelionės įspūdžiai

(Tąsa iš 16 nr.)

NEPTŪNO «KRIKSTAS»

Priyaziavome pusiaują. Pasirodo, yra savotiškos apeigos jūrų dievo Neptūno garbei. Jūrininkai sudarė eitynes, kurių prysakyje ėjo orkestras. Uz orkestro — du Neptūno pasiuntinio «kariai» su savotiškais ginklais, šake ir ietimi, rankose. Juos nuolat miklino lyg rinkdamiesi iš žiūrovų minios kurį persmeigti su medine trinage. Sie du apdairūs «riteriai» ypatingai saugojo trečiąjį, iškilmingai žengiantį, su ryšulu rankoje, matyt, labai svarbų Neptūno pasiuntinį Tristaną. Jis savo rūškana išvaizda, paniurusiom akim, ilgais lig pečių ūsais ir sieksnine barzda atrodė tikras tamsybių žynys. Eitynės, orkestru grojant linksmą maršą, du kartu apsuoko dėnį ir nužygiavo į salę.

patarimas. Nepavyko sužinoti, kokias paslaptis Neptūnas per savo pasiuntinį Tristaną atskleidė keliolikai įsrinktuju.

Ryto metą, apie 10 val., jūrininkai dėnyje pradėjo ruošti išlentinių sienų keturių metrų kvadratinį baseiną. Atidžiai sekiau visą šį įdomų ir dar nematytą darbą. Medines baseino sienas, suveržė stora virve, vidų išklėjo didžiuole brezentine paklode, kad nepraleistų jūrų vandens. Prie šios «krikšto» vonios įtaisė suolus, kod patogiau būtų kiekvienam laimės ieškotojui jon patekti. Salimais ant paaukštintos vietos pastatė sostą.

Publika jau rinkosi. Ir aš užėmiau aukštesniame dėnyje vietelę, kad apsiriktų neįkištų manęs į tą laimės vonią.

Pasigirdo kas kart vis labiau artėjanti orkestro muzika, lydiuti Neptūną su jo vaidiniais į parengtą vietą. Pirmiausia ėjo du tarnai pragaro valdinių kostiumuose. Puikus turėjo būti jų grimuotojas, nes jie atrodė visai kaip tie paveikslėliuose matyti velniukai. Ant kaktos stypsojo ragučiai, baltos, į šalis dėbiojančios akys, aštriai rauduonojančios lūpos kelė tikrą šurpą; reidos, jiems prasžiojus lms iš nasrų eiti liepsna. Užsijuosę trumpus jūros žolų

sijonėlius. Rankose turėjo labai ilgus smailius durtuvus. Paskui juos ėjo baltai apsitaisę, su aukšta kepure, labai juokingas kirpėjas — barzdaskutys; rankose nešėsi didelę įrankių dėžę. Idomjai ir kartu baisiai atrodė pats Neptūnas su trirage šoke rankoj, raudonu apslautu ir žibančia karūna. Akysna metėsi jo rausvo veido sprindinė, melsvai žalia nosis. Barzdos bei galvos gaudė ilgi plaukai, lyg geisvų linų saujos, driėkesi aplukui ir puolė žemiau kelių. Salia ėjo karalienė — Neptūno žmona, graži, baltais rūbais deivė, taip pat žibančiu vainiku ant galvos. Dar toliau žingeniavo storas vaidila, juodais rūbais, persijuosęs pantiu, nešinas didelę juodą knygą. Paskutinis Zygjavo galionuotas ir žvaigždėtas Neptūno pošeininkas. Jis dabojo visur tvarkos, šmugodamas didmąžį virvagalį.

Susirinkus visiems Neptūno valdiniais, jis priėjo prie stalo ir ėmė sakyti kalbą, visus juokindamas savo karštais įtikinėjimais, kad laimė kiekvienam laukianti čia pat, už slenkėčio, tik veikią atlikti mažutis žygis — pasineriti yandenin, sučiupti nors viena aukso smiltelę, kurių tūkstančių esama šioje palaimintoje vonioje. Po jo kalbėjo vaidila. Sis atskleidė atsineštą knygą, ėmė ją vartyti ir šaukti vardus tų, kurie turės apsikrikštyti. Du Neptūno kariai, pasidėję ilgus smaigus, šoko krikšto baseino vandenin ir ten lauke pirmojo drąsuolio. Kirpėjas jau kraustė įrankius iš savo dėžės, tikrindamas aštrumą siekeninių medinių žirklių ir dalgės dydžio skustuvo. Ištraukė didelį dar kalkėtą mūrniko šepetį. Išsidėliojo visa eilę juodu, raudonų ir baltų dažų bei suodžių pudros!

Pirmas baltai įžengė į areną jaunas berniukas. Tuoj vaidila pasėmė samų vandens iš vonios ir pylė jam ant pakaušio. Tada kirpėjas, pasisodinęs pacientą ant baseilo krašto, ėmė karpyti medinėm žirkliem plaukus, o paskui nusiuntė maudyklėn. Neptūno tarnai berniuką kelis kartus panardinę, iškėlė kiton pusėn.

Iš juodosios knygos vaidila skaitė jau kito užsirašiusiojo laimės ieškotojo pavardę. Šį kartą buvo vikrus drąsus frantas. Barzdaskutys tuoj šoko rodyti savo sugebėjimo. Stvėręs mūrniko šepetį, ištepė kalkėm drąsuolio veidą, kad vos akys beliko, ir ėmė ma sažuoti — braukyti sieksniu medžio skustuvo vargšelio žandus. Paskui ant galvos užpylė kokios ten juodos dervos ir tiek vėlė ir trinko plaukus, tarpais vis patikrindamas, ar tikrai jau ji švari nuo visokio brudo... Taip pakankinęs, išsitraukė dar metrinį medžio švirksną, lyg bitinukas bitėms spečiant, ir kad trėškė Neptūno barzdaskutys geroką kvepalų dozą vokietuko akysna, net baisu pasidarė. Siam užimerkus, Neptūno valdiays, naudoda masis proga, sportininką taip negailestingai stuktelėjo, jog tas įvirto atgalias

baseinan. Kokią pirtį vargšas iškentė nuo senai jau savo aukštos laukiančių ir besišypsanciu kipšūku, sunku aprašyti. Žodžiu, didžiausios užuojautos buvo vertas mūsų puikuolis. Dabar jis atrodė lyg tas iš kūdrės ištauktas kačiukas. Panašus malonumas pirmajai iš moteriškosios giminės teko mano bendrakeleivei. Neptūno kirpėjas smarikią lietuvaitę pradėjo įvairiais būdais gražinti, pomadomis tepti ir suodžiais pudruoti. Paskui nabagę krikšto vonios juodieji tiek kamavo, kad norėjau bėgti pagalbon, nes vos iškildavo paviršiu tvenkinio orą graibstydama, tuoj ją vėl be jokio pasigailėjimo gramzdino gelmėn.

Laimės ieškotojų užsirašiusių krikšto coremonijose dalyvauti, buvo neįmanoma. Neptūno tarnai, kiekvienas vis kitai «krikštydami», tiek prijuokino, kad nuo širdingo kvotojimo dėnis užė. Atrodė, kad čia tikrai kokią tamšybę užvaldė. Vajzdo įspūdingumą bei keistą nuotaiką ir gamtos reiškiniai stiprino; nuolat didėjo bangos ir vis labiau ėlė vėjas, kuris negailestingai ėmė vartallo ti laivą į visas puses.

Pabaigai keletas, matyt, prietarinų mamųčių atnešė net savo kūdikius Neptūno krikštu pakrikštyti. Kad per daug neišgąsdintų mažutėlių, į kausį vandens tik suvilgydavo kiekvieno rankytę ar tik su modernišku šlakstytuvu pašlakstydavo šiek tiek.

Apeigos truko pora valandų. Po to vėl orkestro garsai išlydėjo Neptūną su jo valdiniais laivo dugnan. Publika dar vis nenorėjo skirstytis, kol išleistas denis baseino vanduo visus nubaidė.

Tuo tarpu laivas savo kimiu balsu keleta kartų smarkiai sušniokė, duodamas ženklą, kad artinomės prie salos. Žinoma, viską metusi bėgau žiūrėti jau taip pasiligtos žemės sklypelio. Sala gana keistai atrodė tarytum kreidos ar cukraus galvos, stypsojo įvairiai išsiskaldžiusios baltos ir pilkos kalvos. Jų šonus plovė putojančios bangos. Aplink skraidė išgąsdintos žuvėdros, mosuodamos ilgais sparnais, tarytum, linkėdamos mums laimingos kelionės. Ant vienos didžiausios kalvos stovėjo keistas namelis. Ilgai žiūrėjau į jį, laukdama, bene pasirodys koks keistas jo gyventojas. Kiti spėliojo, kad tai esąs savotiškas jūrininkų ženklas ar švyturys. Laivas, dar keleta kartų sušniokė, ėmė tolti.

Buvo gaila tų taip greitai Atlanto bangose nykstančių įdomių keistų pakriaušų. Mintimis drauge su žuvėdromis skrudžian po šią vienuolę, liūdną okeano salelę, kol visa pranyko rūstaus vandenyno glėbyje.

(Bus daugiau)

KAS SKAITO SPAUDA — VEJO NEGAUDO!

Vai, lėkite, dainos!

Vieninga Lietuva

Amžių amžiais Lietuva, Tikim, meldžiam—Dievas duos,
Kaip Baltija, vis gyva: Vėl pasaulio veikalpos
Tavo vardas iškilūs Mūsų varpas suskaubės
Tveria sieloj stebūklus, Narso pilnas ir garbės,
Tavo veidas ir mintis Tik pakilkim, tik visi,
Sytiečia saule — žvaigždėmis. Kad tėvynė būt šviesi!

Mes nusprendę visados

Dirbti mirti dėl tautos,

Nes jos kraujas ir dyasia

Plaka mūsų širdyse:

Te galinga ir laisva

Viešpatauja Lietuva!

(Atkelta iš trečio puslapio.)

ko Barsigas — nešėia, ketvirtame mėnesy, gyvybę apsidraudus 20.000 markių.

Mes tuojau nuvykтам parsivežti automobilio. Jis stovį pas kepėją. Pusiau girtas vyras nakties metu atsimušė į sieną susizeidė tik žmona: jis net neįsdrėškė. Mes jį sutinkamej garazė, kuomet automobilį buvome jau paruošę išvilkti. Jis apskritos nugaros, palinkęs galva. Nesveika, pilkai baltu veido išraiška (kaip ir visų kepėjų) jis žiūri į prietamą, kaip miltų kandis. Palengva jis prisitartina.

— Kada automobilis bus pataisytas? — klausia jis

— Maž daug, po 3 saveičių — atsako Lencas.

Jis rodo į apmušalus.

— Aišku, sugaišit su jais.

— Kaip tai? — klausia Kesteris

— Jie visiškai švėiki.

Kepėjas nekantriai sujuda.

— Aišku. Bet naujas apmušalus galima priskaityti. Jums tai nedidelis daiktas. Manau, mes vieni kitus suprantam?

— Ne — atsako Kesteris.

Jis kepėją supranta labai gerai. Zmogus iš draudimo b-vės nori neuokamai išmelzti naujus apmušalus. Mes ginėjiamės. Jis grąšina susirasias kita taisymo dirbtuvę. Pagaliau, Kesteris nusileidžia. Jis nebūtų to padaręs, jeigu mes būtume turėję užtekamai darbo.

— Matot, iškart taip ir reikėjo — enko kepėjas, sukta! išpsodamasis. — Siomis dienomis pasirinksiu medžiagą Manau, klijuotė. Ryškios spalvos.

Mes nuvažiuojam. Lauke Lencas rodo į Fordo sėdynes. Jis matyti didelės juodos dėmės.

— Jo žuvusios žmonos kraujas. Išsmogeliuoti naujus apmušalus. Klijuotė. Ryškios spalvos. Dėmesio! Aš manau, kad jis ir draudimo premiją gaus už du žuvusius! Moteris buvo nešėia Kesteris patraukia pečius.

— Jis tvirtins, kad juodu vienas su kitu neturį nieko bendro.

— Galimas dalykas — sako Lencas — visuomet atsiranda žmonių, kurie tuo būdu nelaimėje randa paguodos. Mums tai kainuos mažiausia 50 markių iš mūsų pelno.

Po pietų parsiliukinu namo. Penkiomis aš susitariu susitikti su Patricia Holmanaitė. Dirbtuvėje apie tai nieko nesakiau. Ne dėl to, kad norėčiau slėptis, bet man visa tai pasirodė taip netikra.

Susitikimo vietai ji paskyrė vieną kavinę, kurios gerai aš nežino jau; atsiminiau tik, kad tai buvo maža elegantiška patalpa. Nieko neįtardamas aš įėjau. Vcs tik spėjęs įžengti, tuoj atšokau atgal. Patalpa buvo pilnutėlė motery. Aš pakliuvau į tipišką moterų cokraine.

Dideliu vargu man vyksta nuslirkti iki laivo staliuko. Neramiai apsidairau. Be manęs esama dar dviejų vyrų bet juodu man nepatinka.

— Kavos, arbatos, šokolado? — klausia priešjės padavėjas ir servetėle sušluoja nuo stalo visą sauja trupinių tiesiog man ant drabužių.

— Didelį konjaką — atsakau aš.

Jis atneša. Kartu atsiveda būrelį, kuris ieško vietos: priekyje kažkokia atletė, užsidėjęs strauso plunksnomis iškaišytą skrybėlę.

— Keturios vietos, prašau — sako jis ir rodo mano staliuką.

— Palauk, — sakau aš — Stalas

nėra laisvas. Aš laukiu kaiko.

— Tatai nesvarbu, mano pone — atsako padavėjas — šiuo metu vietų rezervuoti negalima.

Aš pažiūriu į jį, paskui į atletę, kuri dabar stovėjo prie stalo apsigniau žius kėdės atramą. Tik pažvelgęs į jos veidą, atsiskauo toliau priešintis. Tokią asmenybę net su patrankomis nepriverstumu susivyruoti savo pasiryžime užkariauti vieta.

— Gal tamsta man dar vieną konjaką? — burbtellu vaikiniui.

— Mielai, pone. Vėl didelį?

— Taip.

— Prašau.

Jis nusilenkia.

(Bus daugiau)

„ŠVIESA“ šviečia į patamsius

Zodžio spinduliais,

Kad mes eitume per amžius

Lietuvos keliais!

Žuvų pamokslininkas

Jo tėvas, Martinus de Bouilbon, gyveno Lisabone (Portugalijoje) Seima aukštos kilmės. Vieną savo gimusį 1195 metais kūdikį vadino Ferdinandu.

Kai jaunuolis subrendo, pasirinko vienuolto pašaukimą. Nors įstojo pas augustijonus, tačiau tikrojo jo pašaukimo būta pas „mažuosius brolius“ (pranciškonus). Būdamas visumet jautrus savo sąžinei, augustijonus turėjo palikti. Vienuoliams toks žygis paprastai neišeina į gerą; gal dėl to vienas brolių Ferdinandą pašiepė:

— Eik, eik — būsi šventas...
— Kodėl nei — nusistebėjo Ferdinandas, — dieną, kurią išgirsite apie mano kanonizaciją, galėsite Dievą garbinti.

Tai jis sakė, ką manė, o manė tiesą. Prie pranciškonus Ferdinandas gavo Antano vardą. Jis čia pradėjo studijuoti teologiją. Tais laikais aukštesnis išsimokslinimas, net ir dvasininkų tarpe, buvo retesnis. Sv. Pranciškaus broliai stengdavosi žmones veikti ne tiek aukštu mokslu, kiek karšta Dievo meile, nuosirdumu, savo šventumu. Brolio Antano, greta šitų ypatybių, turėta dar graži iškaltava ir įgytas aukštesnis mokslinis išsilavinimas. Nenuostabu, kad toks pamokslininkas apylinkėse greit pagarsėjo nuolatos buvo apsuptas klausytojų minios: kaimiečių ir inteligentų.

Vieną kartą pamokslininkui Antanui tebebūnant sakykloje, į bažnyčią įeitis miręs jaunuolis. Petruokė Antanas pamokslą, susijaudinęs pakėlė į dangų akis, ir paskui, atsigręžęs į lavoną, tarė:

— Jėzų Kristaus vardu — kelkis! Numiręs jaunuolis atsikėlė. Žinia visus sujaudino, tas, dar jaunas, šventasis žmogus, kuris niekuo nesistebėjęs žvėrimis ir pankščiama įsakymus duoda lygiai taip pat, kaip ir žmonėms.

Kartą šventasis laikytis mįslių išėjo toliau — į Riminį. Tačiau klausytojų ten nedaug terado. Tada pasikvietė klausytojus į pajūrį. Stovėdamas

ant kranto šventasis pamokslininkas sušuko:

— Žmonės nenori mano žodžių klausyti, todėl jūs, žuvytės, atplaukit čia.

Bematant daugybė didelių ir mažų žuvų, gražiausioje tvarkoje, išklūsios savo tvarkoje, išklūsios savo snukučius, šmė plaukti prie kranto. Jų žvynai įvairiausiom spalvomis mirgėto mirgėto sidabriniam vandens paviršiumi. Mažosios prisitartilo prie pat sausumos, didėnės pasiliko toliau.

Tuo metu, kai žmonių ausys buvo užsikimšusios tiesai, žuvis jai plačiai pravėrė savo mažąsias ausėles.

Sv. Antanas prabilo:

— Jūs žuvytės, mano sesutė, dėkokit Kūrėjui, kuris jums skyrė taip kiltų tikslą. Jūs turite vandens kokio tik norite: šauras ar saldaus. Jūs turite gilią prieplauką, kur audros metu galite pasislėpti. Net didysis tvanas jūsų nenugąsdino. Jau pačioje pradžioje Dievas jus palaimino. Kiek laisvės teikia jūsų sparneliai! — Jūs plaukiat, kur tik panorit. Jūs turėjote laimės Jėzui atnešti auksinį pinigėlį, kai reikė jo mokėti duoklę. Jūs buvotė rytintis ir vakarinis Jam maistas. Vienai jūsų Dievas buvo pavadęs tris dienas saugoti savo pranašą Joną. Jūs, mano žuvytės, ypačiai pažymėtos tarp kitų karnių, — garbinkit Viešpatį ir dėkokit Jam.

Saplaukėjęs sujedėjo vanduo. Žuvis nulenktė galvutes.

— Garbė tebūna amžinajam Dievui, — sušuko šventasis, kuriam, nedėkingiems žmonėms nuo Jo nusikreipus, žuvis Jam reiškia pagarbos.

Plačiai psklidusi apie žuvims pamokslą žinia, sakoma, daugelį užalusių atvertusi prie tikrojo tikėjimo.

Tai, tur būt, bus legenda, tačiau ji reikšminga. Sverti, skaisčių sielų žmonės ir su gamta gali palaikyti tokių santykių, kurie mums gali pasilikti nesuprantami.

Daug dirbęs, daug nuvargęs, vie-

ną dieną šventasis pajuto savo gyvenimo beartėjantį vakarą. Dar norėjo savo vyresniuosius prašyti, kad leistų jam pasitraukti į tyrus, tačiau buvo jau per vėlu. Penktadienį (1231 m. birželio 13 d.), saulėlydžiams begėstant, šv. Antanas ištarė šioj žemėj paskatinius žodžius: „Matau mano Viešpatį Jėzų Kristų...“

Vėliau Katalikų Bažnyčia jam suteikė altorių garbę.

Iš Ernesto Hello raštų

Ko toks be ūpo, ko ausimines?

Jei skaitai „SVIESA“, tu — ne laukinis!

FOTO SCHMIDT

Atlieka įvairiausius foto srities darbus. Vyksta į namus. Senų paveikslų atnaujinimas. Paveikslų didinimas.

Vestuvių nuotraukos prie šv. Antano altoriaus.

RUA SILVA TELLES, 5 (netoli šv. Antano bažnyčios)

LEGALIZACIJA IŠSIMOKĖTINAI

Svetimšaliams fabriku darbininkams parengia dokumentus pagal valdžios 406 ir 3010 Dekretus: Karteiros, legalizacijos ir kt. išsimokėtinai. Rašo prašymus, verčia pasus ir kitokius dokumentus, daro įgaliojimus. Prekybininkams ir pramon. į Junta Comercial liudijimai. Visais mėnėtais reikalais kreipkitės kasdien nuo 8 iki 12 ir nuo 5 iki 9 val. vak.

RUA DA MOO'CA, 1721.

Švedai apie lietuviškas knygas

Švedai leidžia atskirą žurnalą, kuris apžvelgia švedų tautos kultūros reiškinius. Taj „Foliglig kultur“. Tačiau ten pat yra apžvelgiami ir kitų tautų kultūriniai reiškiniai, ypač kaimyninių tautų. Viename paskutiniųjų žurnalo numerių, įdėtas G. Hilmer Johanson straipsnis „Vaegvisare oesterut“, kuris informuoja apie Baltijos valstybių kraštų pasirodžiusius leidinius. Ten tarp kitų leidinių minimos ir Lietuvoje išleistos knygos: dr. N. Vorobjovo knyga apie Ciurlionį ir St. Vykinto knyga apie lietuvių 20 metų nepriklausomo gyvenimo raidą. Straipsnio autorius, kalbėdamas apie Ciurlionio knygą, pažymi, kad Ciurlionis svetumiesiems, ypač Vakarų Europai, mažai buvo žinomas. Todėl knyga parodanti, kad ir mažos tautos gali turėti didelių meno meistrų. Ten pat paminėtina ir V. Zinghauso knyga apie Baltijos valstybių įžymiuosius veikėjus.

Dna. NELLA

CABELLEIREIRA CORTES, ONDULAÇÕES PERMANENTES, PENTEADOS, MIS-EN-PLIS

RUA 8, NR. 25 VILLA ZELINA.

Jei skaitysi „SVIESA“, Visą Tu žinosi Ir pirštu draugijojej Nekrapštysi nosį!

Vaistinė Don Bosco

Savininkas Juozas Lukoševičius

Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų — vietinės gamybos ir užsienių. Taip pat yra parfumaria. Kainos minimalios. Lietuviams daroma nuolaida!

Rua Bom Pastor, 18 Ypiranga

Tel.: 3-0100

Dr. S. Meitín

DIPLOMUOTAS VOHIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligonis nuo 2 iki 6 v. v. Kalbama lietuviškai. RUA BARÃO ITAPETININGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9 Tel.: 4-0715.

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto] Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai. Raštinė: Rua Direita Nr. 36, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-4214.

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak. Kalba lietuviškai.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS Priėmimas nuo 9—12 ir nuo 3—7. Sekmdieniais 10—12.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218. Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447 (senas nr. 103) Tel. 4-5576 SÃO PAULO

Lietuvių

Jaunime,

Dėyokit gražiai pasiūtus rūbus. Siuvami sulgi naujausių madų vyriški ir moteriški kostiumai ir palta. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau. Už vyriškus kostiumus nuo 100 ligi 150\$000.

Už moteriškus nuo 40\$000 ligi 75\$000

PAULO AMBRAZEVIČIUS

RUA CICLAMES nr. 52 Villa Bella.

SIUVYKLA „ESTAN“

STASIO ŠIKTOS

Gerai žinoma visoms lietuvioms

RUA DA CONCEIÇÃO 79-A,

Fone: 4-1940 (prie pat stoties Luz) atidare naują skyrių — antra siuvyklą, Braz rajon, prie stočių Norte ir Braz.

Rua Dr. Almeida Lima, 19

Dr. Borís Chipiakoff

RUA YPIRANGA, 193

2 andr. ap. 4. (kampas Santa Efigenia), Tel. 4-0316

Vidujinės, nervų ir proto ligos.

SPECIJALI VENERINIŲ LIGŲ LIGONIAMS CLINICA.

Gonoreja išgydoma per 10-15 dienų

KONSULTORIA ATIDARA IKI 9 VALANDŲ VAKARO.

Dr. A. Candia ir M. Cogano

LABORATORIJA

MEDECINIŠKAS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nagarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų. RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas. Primimo valandos nuo 9—12 ir 3—7. Sekmdieniais 10—12.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

UZ MOTINOS MEILĖ.

Pereitas sekmadienis — motinos sekmadienis. Visame kultūringame pasaulyje ta dieną yra tikra motinos šventė. Ji sveikinama, jai duodamos dovanos ir kitaip reikščiama prisirišimas ir meilė tai, kuri jos be galės yra verta. Mūsų Kolonijoje šis gražas ir labai krikščioniškas paprotys ir yra prigijęs. Taigi, peretą sekmadienį ir Brazilijos lietuvė motina turėjo džiaugsmo dieną. Be religinės dalies buvo ir kitokio pobūdžio motinos pagerbimas.

Įspūdinga motinos pagerbimą surengė Seselių vedama mokykla su Bendruomenės jaunimo sekcija bendrai. Sunku čia aprašyti visa keleta valandų trukusią programą. Mes tik tiek pastebėjome, kad publika buvo nevienai labai jautriai nutęjta ir paveikta, bet tiesiog sužavėta tokio nepaprasto tempo, kuriuo eina pažanga šioje mokykloje. Tikrai mūsų Seselės dirba amerikoniškai: per tris mėnesius tie vaikai pasiekė to, kad jų pažanga tiesiog nuostabi. Ima baimė, kur tos Seselės juos nuves, jei taip eis ir toliau. Jų baletas, dainos, vaidinimas, ypač nuostabi dainuojąs balsais mažųjų choras, kelia pasigėrėjimo kiekviename susipratusiame lietuvyje.

Motinos joms pagerbti surengta programa buvo sujaudintos. Tėvai šia proga taip pat įsitikino, kad jų vaikų priklausymas chorui ar organizacijai nėra laiko gaišinimas, bet rimtas kultūrinis darbas. Žmonių buvo labai gausių. Daugelis turėjo stovėti lauke ir programą sekti pro langus ar duris...

Tai dar vienas įrodymas, kaip Villa Zelino ir apylinkės lietuvių kultūriniam jaudėjimui būtina yra pasistatyti didelė salė.

L. K. J. S. B. «VYČIAI» RADIO KONCERTAS

Trečiadienį, gegužės mėn. 10 d., «Vyčiai» davė koncertą iš Radio Excel stor PRG9. Koncertas ne tik labai gražiai pavyko bet tiek klausytojus tiek ir pačią stoties Vadovybę sužavėjo. Lietuviška daina yra kupina tokių galingų būry, kuriems neatsispiria niekas: ji paveikia, užburia, užkrečia liudesi ar džiaugsmų užliūliuoja, neša į svajonių pasaulį ir rodo visai kitus kraštus, kitas žemes ir vedasi žmogaus dvasią kartu į ten. «Vyčiai» tenka didelis dėkingumas, kad jie neįstamai lietuvišką dainą ūgdė ir svetimuosius su ja supažindina. Didžiausias nuopelnas, be abejoj, tenka jų Dirigentui Mok Feliksui Girdauskui.

Radio stoties Vadovybė, labai vertindama «Vyčių» chorą, pakvietė koncertuoti ir š. m. gegužės mėn. 31 d. Bus išpildyta religinė programa. Girdėjimo «Marija, Marija» ir kitas giesmes Audicijos pradžia — 9½ val. vakaro.

DARŽAI, ISSIMOKĖTINAI

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil, C.A.C.I. skirsto ir parduoda už mažą išmokėjimo mokęstį didelį daržų — chcaras — kur yra tūkstančiai šių medžių: Peretas, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugelį kitų vaismedžių. Išsimokėtinai parduodamas geras namas ir kitų pastatų su žemės sklypais. Dalis daržų su geru maikų mišku, kurį galima parduoti po 500 reišų metrą. Traukiniai iš stoties Norte: 7,54, 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14,30.

Raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549, S. Paulo. Sekmadieniais: teirautis prieš stotį Carvalho de Araujo krautuvėje pas ANTONIO KIRSTEN.

SUBSIDIJA BENDRUOMENĖS MOKYKLAI

Lietuvių Rymo — Katalikų Sven to Juozapo Bendruomenės mokykla Villa Zelinoje, Seselių Pranciškėčių veda ma, nors dirba jau nuo vasario mėn. 1 d., tačiau ligi šiol ja mūsų mokyklų išlaikytojai nesirūpina. Šios mokyklos Tėvų Komitetas, su nepaprasta energija veikdamas, įstengė nevien reikalingiausių mokslo priemonių įgyti, bet ir per tris mėnesius nuomą ir brazilėms mokytojoms algas išmokėti. Dabar ga vome žinia, kad ir ši mokykla gaus lygią dali, kaip ir kitos mokyklos. Ši mokykla to yra tikrai verta, nes visi mato, kad auklėjimas ir mokymas joje stovi pirmoje vietoje iš visų mokyklų, o mokinių skaičiumi irgi pralenkia visas kitas, išskyrus tik Villa Bellos.

ATSAUKS MOKYTOJUS

Sužinojom, kad bus atšaukti kai kurie mokytojai. Pirmoji eilė tie, kurie nesugyveno su kolonija, užsiimnėje agitacijom ir įvairiom intrygom.

KARVUTĖ UZTRUKO...

Iš tikrų šaltinių patyrėme, kad bandeirantės ateistų oficiozų «Lietuvių» nutraukta pašalpa. Vadinasi, nuo šiol visa Kolonijos spauda padėta lygiomis ir palikta laisvai konkuruoti. To mes jau seniai pagėdavome. Centre įteiktame memorandumu užpereitais metais konsulai Gauciai irgi šia prasme buvo išsireikšė: šelpti visus, arba rešelpiti nė vieno. DULR-as pasirinko antrąjį kelią — nešelpa nė vieno. Ir gerai darys, nes toks vienašališkas spaudos remimas, koks buvo ligi šiol, skaudžiai įžeidinėdavo kitų laikraščių laikytojus. Gaudamas gražias sumas, «oficiozas» dar drįsdavo tyėiotis iš kitų, kurie iš idejos dirbo lietuviškos spaudos darbą išvijoje. Be to, šelpia moje pastogėje prisiveisė vagių ir kito brudo. Mės sveikiname šį žygį, kuris nulenkė nosį mūsų «didžiajam» laikraščiui ir duos progos dabar savo patriotizmą parodyti darbas be atlyginimo. To Kolonija, labai linksmai nusiteikus, kaip tik ir laukia.

Sustabdytas pašalpų teikimas ir Argentinos «Išvien».

Spėjama, čia įtakos turėjęs ir šių dviejų laikraščių labai tautiškaiškas ir įžolus prieš dabartinių vyriausybę nusistatymas.

PANAIKINTI GAUCIO ŽYGIAI

Buv. konsulas Gaudys labai susi- uervino, kad B. L. O. Centras iššifravo kas skundė Kolonijos lietuvius politi- nei policijai. Iš keršto Gaudys buvo įdavęs abudu kolonijos Kapelionus, ku rie stojo ginti nekaltų jo aukų. Kadangi tas skundas buvo sumanytas ir para-

šytas pačios bandeirantės «diplomatu»- tai ir jie, jausdamiesi moraliai kalti, buvo išvytę negirdėtą akciją prieš kunigus, visai kaip kolodamiesi per spaudą ir kitais juodindami. Atitįkamose įstai- gos, į kurias Kolonijos Kapelionai ir B. L. O. Centro vadovybė kreipėsi, iš- nagrinėję pagrindinai šią bylą, savo ankstesnius sprendimus Kapelionų at- vilgų panaikino ir atstatai buyusių anksčiau padėtį. Reikšia, įsitikinta, kad kalti buvo ne mūsų Kolonijos lietuviai o kaip tik oficialus asmuo, kuris dėl to ir buvo atšauktas (paguodai «Lietu- vis» jam nors ordiną užfundijo...)

B. L. O. CENTRO POSĖDIS

Kitą sekmadienį, gegužės mėn. 21 d., 3 val. popiet, B. L. O. Centro patal poje šaukiamas Centro Valdybos ir Ta rybos posėdis konsolidacijos klausimui sverstyti. Visi atstovai dalyvaukite.

BESKANDINDAMAS KEPURĖ, PATS NUSKENDO

Traginga mirtis ištiko gegužės mėn. 2 d. rytą lietuvių Kazį Bakanavi- čių, gyv. Bom Retire, rua Areal. Su dviem berniukais jis nuėjo prie Tietė upės ir ėmė žaisti, įmesdamas į vande- nį savo paties kepurę. Kepurė pradė- jo pavandeniu plaukti. Bakanavičius šoko jos «gelbėti», bet stipriose srovės buvo pagautas ir nešamas tolyn. Sau- kėsi pagalbos. Tačiau, kol ji atvyko, Kazys Bakanavičius paskendo. Palaidotas Araça. Liko 4 dukterys, kurių 2 jau išė- kėjusios. Bakanavičius turėjo 65 me- tus amžiaus. Kalbama, buvęs nepilno proto.

TRAGINGA LIETUVAITĖS MIRTIS

Pirmadienį vienas praeivis paste- bėjo, kad jauna, vargingai apsitaįsusi mergaitė kėsinas nušokti nuo Viaducto do Chã. Jis tuojau pašaukė policininką, kuris mergaitę pristatė į nuovadą. Ten buvo konstatuota, kad mergaitė neblaivi. Ji policijos delegatui parei- šė, kad kai tik ją iš čia išleis, ji vie- tiek neišjudysianti. Delegatas įsakė policininkui ją saugoti, o kai norės iš- eiti, palydėti, kol išgarnos iš galvos nuodai. Tačiau mergaitė išėjo ir nie- kas jos nelydėjo. Po kelių minučių ji nušoko iš didelio aukščio ir užsimušė. Paaiškėjo, jog tai būta lietuvaitės.

MOTERŲ DEMESIUI

Šį sekmadienį, 14 d. gegužės m., 3 val. popiet, šaukiamas Lietuvių Ka- talikų Moterų Draugijos susirinkimas šv. Juozapo mokyklos patalpose.

MAKAREVICIENEI FRIGORIFICO ANGLO

Kun. P. Bagatinskis praneša, kad lai- ką gavo. Egzekvijos nurodyta intenci- ja bus 22 d. gegužės m. Villa Zelinoj lietuvių šv. Juozapo bažnyčioj.

SPORTO KRONIKA

PIRMOSIOS FUTBOLŲ RUNGTYNĖS

Sekmadienį Bendruomenės jauni- mo sekcijos futbolo komandos (I ir II) turėjo rungtynes su Az de Ouro klūbu. Nors šis klubas yra gana stiprus, o Bendruomenės futbolistai kovojo pirmą kartą, rungtynes baigė lygiomis: Mūsų vyrai dirbo be priekaišto. Žiūrovai bu- vo tiesiog pavergti jų gražių kombina- cijų. Bendruomenės futbolistų laukia graži ateitis, jei tuo pačiu tempu eis pažanga ir toliau.

Zaidėjų sąstatas buvo šitoks: I ko- manda — Vytas, Aleksandras, Motiejus, Alionis, Meskita, Strazdas, Civinskas, Ausenka, Tefe, Kazys, Jonas. II ko- manda: Civinskas, Butkevičius, Saka- lauskas, Mackus, Justinas, Angelas, Ja- ponas, Sepetauskas, Grigaliūnas, Pran- ciškus, Dilys, Petriukas.

Komandos kapitonas yra Ausenka. Šį sekmadienį antrą val. popiet bus draugiškos rungtynės su Quinta da Paineira klūbu, Quinta da Paineiros aikštėje.

ieškomî:

Antanas, sūn. Jono, Turakis, kuris į Braziliją atvyko 1927 m. ir gyveno Fazendoje Boa Vista Linha Mogyana, vėliau persikėlė gyventi kitur ir nuo 1934 m. apie jį niekas neturi žinių.

Jonas Krikštolaitis, kuris 1930 m. atvyko į Braziliją ir kurį lai- ką gyveno São Paulo, Rua Coelho Netto, 68.

Kas žino ieškomųjų gyvenamosios vietos adresus arba jų likimą, mal- lonėkite pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo šiuo adresu: Consulado da Lituania, São Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88.

SVETIMŠALIŲ „CARTEIRA DE IDENTIDADE“

Išdavimas ir registra- cija atatiknamoje De- legacijoje jau prasidė- jo gegužės 4 d. Vsi abiejų lyčių sve- timšaliai nuo 18 iki 60 metų amžiaus privalo išsinti „Carteira de Identidade“ ir registruotis. AGENCIA RALICKAS tiekia visas tuo reikalu žinias ir pri- ruo šia visus legalizacijos dokumentus car- teirai išgauti. — Kreipdamiesi į AGENCIA RALICKAS sutuopysite laiką ir pinigus.

Raštinė atidaryta nuo 8 iki 16 val. Rua dos Gusmões, 324 (netoli Gabinete de Investigações). Bondės iš Largo São Bento: 1, 2 ir 13.

Lietuvių Dėmesiu!

Siuvykla «RUBAS»

Siuvami rūbai su lyg naujų rūbų, darbas atliekamas diplomate ir su- didele praktika siuvėlo. Darba at- lieku sąžiningai ir už jį atskaito. Dū- lis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Galima kreiptis iki 9 val. vakaro ir sekmadieniais. Atsakomasis siuvėjas

Jonas Cizinauskas

67 AVENIDA ZELINA 67.

